

Sygnatura akt VI Ka 715/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **8 listopada 2016** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Dariusz Prażmowski

Sędziowie SSO Małgorzata Peteja-Żak (spr.)

SSO Kazimierz Cieślikowski

Protokolant Marzena Mocek

przy udziale Krystyny Marchewki

Prokuratora Prokuratury Okręgowej w G.

po rozpoznaniu w dniu 8 listopada 2016 r.

sprawy 1. **G. B. (1)** ur. (...) w C.,

syna T. i A.

oskarżonego z art. 254a kk i art. 278 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

2. **G. S.** ur. (...) w M.,

syna K. i J.

oskarżonego z art. 254a kk i art. 278 §1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64§ 1 kk

3. **T. T. (2)** ur. (...) w B.,

syna P. i B.

oskarżonego z art. 254a kk i art. 278 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64§1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżyciela publicznego i oskarżonych G. S. i T. T. (2)

od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z dnia 8 lutego 2016 r. sygnatura akt II K 436/15

na mocy art. 437 kpk, art. 438 kpk, art. 624 § 1 kpk

1. zmienia zaskarżony wyrok wobec oskarżonego G. B. (1) w ten sposób, że na mocy art. 72 § 1 pkt 1 kk zobowiązuje oskarżonego do informowania Sądu o przebiegu okresu próby;

2. w pozostałym zakresie utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy;

3. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz radcy prawnego Z. H. kwotę 516,60 zł (pięćset szesnaście złotych i sześćdziesiąt groszy) obejmującą kwotę 96,60 zł (dziewięćdziesiąt sześć złotych i sześćdziesiąt groszy) podatku VAT, tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów obrony oskarżonego T. T. (2) z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

4. zwalnia oskarżonych od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, wydatkami obciążając Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 715/16

UZASADNIENIE WYROKU

z dnia 8 listopada 2016r.

(w trybie art. 423 § 1a kpk – w stosunku do oskarżonego T. T. (2))

Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach wyrokiem z dnia 8 lutego 2016r., w sprawie o sygn. II K 436/15, uznał oskarżonego T. T. (2) za winnego popełnienia czynu polegającego na tym, że w okresie od dnia 1 maja 2014r. do dnia 11 maja 2014r. w T. przy ul. (...), działając wspólnie i w porozumieniu z D. P. (1) oraz innymi ustalonymi osobami, dokonał zaboru w celu przywłaszczenia metalowych elementów infrastruktury kolei wąskotorowej w postaci łubek, wkrętów, podkładek, śrub, a następnie demontażu 60 mb toru kolejowego, czym zakłócono działanie części linii kolejowej powodując straty w wys. 8.000 złotych na szkodę (...) w B., a także tego, że w okresie od dnia 9 maja 2014r. do 19 maja 2014r. w M. przy ul. (...), działając wspólnie i w porozumieniu z D. P. (1) oraz innymi ustalonymi osobami, dokonał zaboru w celu przywłaszczenia metalowych elementów infrastruktury kolei wąskotorowej w postaci łubek, wkrętów, podkładek, śrub, czym zakłócono działanie części linii kolejowej powodując straty w wys. 5.293,00 złotych na szkodę (...) w B., przy czym czynów tych dopuścił się przed upływem 5 lat od odbycia kary 6 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Siemianowicach Śląskich z dnia 4 lutego 2011r., sygn. akt II K 509/09, za czyn z art. 284 § 2 kk i inne, którą odbywał w okresach od 1 października 2009r. do 13 października 2009r., od 30 października 2012r. do 21 grudnia 2012r. i od 25 grudnia 2012r. do 18 kwietnia 2013r., tj. czynów, z których każdy wyczerpuje znamiona przestępstwa z art. 254a kk i art. 278 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1kk i za te czyny na mocy art. 254a kk w zw. z art. 11 § 3 kk w zw. z art. 91 § 1 kk wymierzył oskarżonemu jedną karę 10 miesięcy pozbawienia wolności.

Nadto na mocy art. 46 § 1 kk zobowiązał wszystkich oskarżonych do naprawienia szkody poprzez zapłatę solidarnie na rzecz pokrzywdzonego (...) w B. kwoty 12.957 złotych.

Nakazał pozostawienie w aktach sprawy dowodów rzeczowych opisanych w pkt I postanowienia Prokuratora Prokuratury Rejonowej w B. z dnia 22 stycznia 2015r. w przedmiocie dowodów rzeczowych na karcie 196 akt sprawy oraz zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa stosowne koszty sądowe.

Powyższy wyrok zaskarżony został w całości przez oskarżonego T. T. (2), który zarzucił wyrokowi błąd w ustaleniach faktycznych przyjęty za podstawę orzeczenia, który miał bezpośredni wpływ na jego treść, a polegający na nieustaleniu dokładnych dat popełnienia przypisanych mu przestępstw, podczas gdy w przypisanym mu okresie przebywał wraz z dzieckiem w szpitalu, sprawując nad nim opiekę i tamże śpiąc. Zakwestionował także dokonaną przez Sąd meriti ocenę dowodów w postaci wyjaśnień oskarżonych G. B. (1) i D. P. (1), którzy zostali zastraszeni przez Policję, zaś ich relacje o przyznaniu się do winy i pomawiające oskarżonego o udział w przestępstwach spowodowały wydanie wobec nich wyroków skazujących na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania. Podniósł również, że jego sprawstwo nie zostało potwierdzone relacją świadka T. B., nie wynika to także z analizy dołączonych ze skupu odpadów wtórnych formularzy. W końcowych fragmentach apelacji podkreślił swoją trudną sytuację życiową i rodzinną, konieczność sprawowania opieki nad dziećmi.

W oparciu o tak skonstruowane zarzuty wniósł o ponowne, wnikliwe przeanalizowanie jego sprawy, przy uwzględnieniu podniesionych wyżej zarzutów, w tym także jego ciężkiej sytuacji osobistej i majątkowej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie, a kontrola odwoławcza przeprowadzonego przez Sąd I instancji postępowania dowodowego, zaskarżonego orzeczenia, jego uzasadnienia oraz analiza treści osobistego środka odwoławczego oskarżonego T. T. (2) skutkuje koniecznością uznania tej apelacji oraz zarzutów i wniosków skarżącego za bezzasadne.

Sąd Rejonowy dokładnie przeprowadził postępowanie dowodowe, w trakcie którego przedsięwziął wszystkie niezbędne i odpowiednie czynności celem wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności w sprawie. Zgromadzone dowody poddał następnie wnikliwej analizie, a w motywach zaskarżonego orzeczenia ustosunkował się do każdego z przeprowadzonych dowodów. Wyjaśnił, którym dowodom dał wiarę i dlaczego, a także które okoliczności sprawy można na ich podstawie uznać za udowodnione. Przedstawiona przez Sąd I instancji analiza dowodów w pełni zasługiwała na uwzględnienie. Była ona spójna i uwzględniała zasady doświadczenia życiowego, w tym zawodowego. Zasadność ocen i wniosków wyprowadzonych przez Sąd orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego odpowiadała prawidłowości logicznego rozumowania, nadto analiza ta nie wykraczała poza ramy swobodnej oceny dowodów.

Na wstępie zatem dalszych rozważań należy podkreślić, iż zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku, jest tylko wówczas słuszny, gdy zasadność ocen i wniosków wyprowadzonych przez Sąd orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego nie odpowiada prawidłowości logicznego rozumowania (zob. wyrok SA w Poznaniu z dnia 06.07.1995r., II AKr 182/95, OSPriP 196/2-3/24). Zarzut ten nie może jednak sprowadzać się do samej polemiki z ustaleniami Sądu, wyrażonymi w uzasadnieniu wyroku, lecz do wykazania, jakich mianowicie konkretnych uchybień w zakresie zasad logicznego rozumowania dopuścił się Sąd w ocenie zebranego materiału dowodowego. Możliwość zaś przeciwstawienia ustaleniom Sądu orzekającego odmiennego poglądu nie może prowadzić do wniosku o dokonaniu przez Sąd błędu w ustaleniach faktycznych (zob. też wyrok SN z dnia 24.03.1975r., II KR 335/74, OSNPG 1975/9/84).

Apelacja oskarżonego stanowi w istocie polemikę z ustaleniami Sądu I instancji, próbę zastąpienia ich własną odmienną oceną materiału dowodowego bez wykazania, jakich uchybień w świetle wiedzy i doświadczenia życiowego dopuścił się Sąd w dokonanej przez siebie ocenie materiału dowodowego. Skarżący podnosi więc, iż przeprowadzone postępowanie dowodowe nie wykazało w dostatecznym stopniu, jakoby oskarżony brał udział wraz z innymi, ustalonymi osobami w demontażu metalowych elementów infrastruktury kolei wąskotorowej i toru kolejowego, rozmontowując te elementy, a następnie zbywając w skupie złomu. Powołując się na dokonaną przez siebie analizę materiału dowodowego, podkreśla posiadane przez siebie na ten czas alibi, a nadto brak przekonujących dowodów, które potwierdzałyby jego sprawstwo. Wbrew jednak lakonicznym i ogólnikowym wywodom apelującego trzeba wskazać, iż oskarżony w toku postępowania przygotowawczego, będąc słuchanym jednokrotnie w dniu 10 października 2014r., nie przyznał się do popełnienia zarzucanych mu czynów i skorzystał z przysługującego mu prawa do odmowy składania wyjaśnień (k. 126-127), w dalszym toku procesu natomiast nie stawił się na rozprawy pomimo prawidłowo doręczanych mu wezwań i pouczeń o przysługujących mu uprawnieniach i spoczywających na nim obowiązkach. Sam zatem oskarżony zrezygnował z udziału w rozprawie przed Sądem Rejonowym, który – nie uznając obecności oskarżonego za obowiązkową – prowadził rozprawę pod jego nieobecność zgodnie z art. 374 § 1 kpk. Nie sposób zgodzić się z oskarżonym, gdy zarzuca Sądowi meriti brak poczynienia ustaleń odnośnie dokładnego czasu popełnienia obu czynów, czas ten bowiem był ustalany w oparciu o zeznania osób reprezentujących pokrzywdzone (...) w B. (K. C., K. P.), które czyny objęte aktem oskarżenia ujawniły przypadkowo podczas rutynowych, przedsezonowych przeglądów torów kolejki wąskotorowej odpowiednio w dniu 9 maja 2014r., 11 maja 2014r. i 19 maja 2014r. (k. 38-39, 51-52 i 59). Trudno zarzucać także oskarżonym G. B. (1) i D. P. (1), iż nie byli w stanie składając wyjaśnienia w połowie lipca 2014r. sprecyzować daty dziennej popełnianych przez nich wespół z oskarżonymi T. T. (2) i G. ps. (...) czynów, jednak w sposób konsekwentny opisywali oni przebieg tych zdarzeń, także i rozciągniętych w czasie (gdy idzie o czyn pierwszy miał on mieć bowiem miejsce w okolicy tarasu widokowego przy nowym kamieniołomie na raty, tj. w ciągu dwóch dni w maju 2014r.). Obaj oskarżeni szczegółowo opisywali przebieg zdarzeń i rolę

pełnioną przez każdego ze sprawców, wskazując jako współsprawcę m. in. znanego im wcześniej oskarżonego T. T. (2), podając dokładne jego miejsce zamieszkania. Co więcej, zbieżnie podawali nie tylko okoliczności popełnianych czynów, przebieg inkryminowanych zdarzeń, ale i miejsce skupu złomu, w które następnie mieli się udawać taksówką znajomego (...) G. S. i T. T. (2). To zatem, że następnie wystawiane tam przez T. B. i jego pracowników w okresie od 5 do 9 maja 2014r. dokumenty w postaci formularzy przyjęcia odpadów metali były jedynie na nazwisko G. S. nie może zatem dziwić, gdy w świetle wyjaśnień G. B. i D. P. obaj sprawcy udawali się do skupu złomu, następnie dzieląc się uzyskanymi tam pieniędzmi z pozostałymi. Fakt, że T. B. nie kojarzył G. S. ani T. T. (2) także w obliczu charakteru pełnionego przez niego zajęcia, jak i nieczęstej, bo trzykrotnej obecności obu mężczyzn w skupie złomu, nie napawa zdziwieniem i nie może deprecjonować relacji sprawców pozostałych.

Nie sposób także zgodzić się z apelującym gdy podnosi jako powód przyznania się do winy przez G. B. (1) i D. P. (1) fakt zastraszenia ich przez przesłuchujących funkcjonariuszy Policji i obiecanie w zamian za określoną treść ich relacji uzyskania przez nich „wyroków w zawieszeniu”. Obaj wówczas podejrzani złożyli obszernie wyjaśnienia, opisując okoliczności zarzucanych im zdarzeń, przyznając się do obu czynów popełnionych w maju 2014r. (i wykluczając kradzież elementów torowiska – szyn kolejowych) nie przyznawali się jednak do czynu, który miał mieć miejsce w lipcu 2014r. i którego ostatecznie nikomu nie zarzucono. Ich relacje były szczegółowe i spójne, obaj potrafili opisać dokładnie miejsce dokonanych kradzieży i przebieg obu zdarzeń. To, że następnie wobec oskarżonych G. B. (1) i D. P. (1) zostały wydane wyroki i orzeczone kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania jest efektem nie tylko ich postawy nieutrudniającej postępowania oraz przyznania się do winy, ale także ich danych o karalności, które to odbiegały w sposób zasadniczy od kart karnych pozostałych oskarżonych, działających wszak w warunkach powrotu do przestępstwa. Żaden z wymienionych przez skarżącego sprawców nie miał nadto interesu w tym by niesłusznie i nieprawdziwie pomówić pozostałe osoby, z którymi przecież nie był w żadnym konflikcie, znając te osoby w zasadzie „z podwórka”.

Zdaniem Sądu Okręgowego skarżący nie wskazał zatem okoliczności, których nie miałby w polu widzenia Sąd I instancji. Stanowisko Sądu Rejonowego w zakresie oceny zgromadzonego materiału dowodowego, w tym wyjaśnień oskarżonego, było trafne; Sąd ten wyjaśnił, dlaczego wersja zdarzenia, wynikająca logicznie oraz w zgodzie ze wskazaniami doświadczenia życiowego z zeznań świadków K. C., K. P. i T. B. w zestawieniu z wyjaśnieniami oskarżonego G. B. (1) oraz D. P. (1) uznana została za wiarygodną i logiczną, a z jakich przyczyn odmówił wiary wyjaśnieniom nieprzyznającego się do winy oskarżonego. Wskazać przy tym należy, iż zgodnie z istotą swobodnej oceny dowodów stanowisko to wprawdzie było oparte o własne przekonanie organu orzekającego, niemniej uwzględniało wszystkie przeprowadzone dowody, ocenione zgodnie z zasadami prawidłowego rozumowania oraz wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego. Zważywszy z jednej strony na relacje przedstawicieli pokrzywdzonego Stowarzyszenia oraz protokoły oględzin miejsc kradzieży, a z drugiej analizę wyjaśnień G. B. (1) i D. P. (1) oraz dokumentów i opinii biegłej K. G., wersja lansowana przez oskarżonego w środku odwoławczym nie jest do pogodzenia z zasadami logiki i doświadczenia życiowego.

Wobec zaskarżenia wyroku na korzyść przez oskarżonego, Sąd odwoławczy dokonał wszechstronnej analizy sprawy i także z urzędu na dostrzegł żadnych uchybień w rozpoznaniu sprawy. Postępowanie sądowe wykazało więc winę i sprawstwo oskarżonego.

Z tych wszystkich względów nie sposób więc zgodzić się z twierdzeniami apelującego, które w istocie stanowiły jedynie polemikę z ustaleniami i ocenami Sądu orzekającego meriti. obrońca oskarżonego i oskarżony w żadnej mierze nie podważyli prawidłowości pewnych ustaleń Sądu Rejonowego. To, że były one niekorzystne dla oskarżonego nie oznacza jednak, iż Sąd I instancji uchybił regule wyrażonej w art. 5 § 2 kpk, nie miał bowiem żadnych takich wątpliwości, które musiałby rozstrzygać zgodnie z tą zasadą.

Wniesienie środka odwoławczego w części odnoszącej się do winy spowodowało konieczność sprawdzenia rozstrzygnięcia w zakresie odnoszącym się do wymierzonej oskarżonemu kary, Sąd jednak nie znalazł najmniejszych podstaw do zakwestionowania rozstrzygnięcia o karze.

Zarzut rażącej surowości kary może być zasadny tylko wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można było przyjąć, że zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez Sąd I instancji a karą, jaką należałoby wymierzyć w następstwie prawidłowego zastosowania dyrektyw wymiaru kary określonych w art. 53 kk (zob. wyrok SN z dnia 14 XI 1973r., III KR 254/73, OSNPG 1974/3-4/51).

Sąd Rejonowy właściwie ustalił stopień zawinienia oskarżonego i wymierzył mu jedną karę adekwatną do stopnia winy i społecznej szkodliwości czynów, według swojego uznania i w granicach przewidzianych przez ustawę. W pisemnych motywach uzasadnienia zaskarżonego wyroku w sposób obszerny i szczegółowy uwzględnił całokształt okoliczności mający wpływ na wymiar kary, biorąc pod uwagę wszystkie dyrektywy jej orzekania. Kara wymierzona oskarżonemu zatem w sposób należyty spełnia swe cele zapobiegawcze i wychowawcze, wypełniając wymogi prewencji ogólnej i w zakresie społecznego oddziaływania. Nie jest zatem tak, jak wywodzi sam oskarżony, iż wysokość wymierzonej kary jest niewspółmierna i zbyt surowa, albowiem słusznie Sąd meriti ocenił stopień społecznej szkodliwości czynów na poziomie znacznym z uwagi na charakter dóbr naruszonych przestępstwami, wysokość poniesionej szkody oraz zuchwały, zaplanowany sposób działania wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, nadto niską motywację sprawcy, którego celem było osiągnięcie łatwej i szybkiej korzyści majątkowej.

Sąd Rejonowy zasadnie również przyjął, że nie można wobec oskarżonego przyjąć pozytywnej prognozy co do jego zgodnego z prawem zachowania w przyszłości. Oskarżony był już uprzednio parokrotnie karany, w tym dwukrotnie za przestępstwa przeciwko mieniu. Stosowano wobec niego dobrodziejstwo warunkowego zawieszenia kary pozbawienia wolności, lecz nie przyniosło to spodziewanego i zakładanego efektu. Przypisanego mu przestępstwa dopuścił się w warunkach powrotu do przestępstwa. Postawa oskarżonego wskazuje więc, że nie zmienił on swego postępowania, a stosowanie względem niego środków probacyjnych nie doprowadziło do jego resocjalizacji i nie zapobiegło powrotowi do przestępstwa. Prognoza kryminologiczna w stosunku do oskarżonego jest więc negatywna. Oskarżonemu wymierzono karę pozbawienia wolności w dolnych granicach ustawowego zagrożenia i właśnie taka kara winna wpływać prewencyjnie, kształtując świadomość prawną społeczeństwa. Inna niż pozbawienie wolności orzeczone bez warunkowego zawieszenia jego wykonania kara nie jest w stanie osiągnąć celów kary. Orzeczone pozbawienie wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania zatem spełni wymogi dyrektywy z art. 58 § 1 kk. Podnoszone w apelacji przez oskarżonego okoliczności dotyczące konieczności sprawowania opieki nad małoletnimi dziećmi, a także trudnej sytuacji materialnej i bytowej jego rodziny mogą ewentualnie stanowić podstawę do ubiegania się o odroczenie wykonania kary, nie mają ona natomiast wpływu na jej wymiar.

Sąd Okręgowy, dzieląc zatem w pełni wywody Sądu orzekającego odnoszące się do potrzeby wymierzenia oskarżonemu kary pozbawienia wolności o charakterze bezwzględny, uznał wymierzoną oskarżonemu za dwa przestępstwa karę w wysokości 10 miesięcy pozbawienia wolności za sprawiedliwą.

Z naprowadzonych wyżej względów Sąd Okręgowy utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

W pkt 3 wyroku zasądził nadto od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy oskarżonego z urzędu radcy prawnego Z. H. koszty nieopłaconej przez oskarżonego pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym, obejmujące także kwotę podatku VAT, ponadto zwolnił oskarżonego od zapłaty kosztów sądowych postępowania odwoławczego, obciążając wydatkami Skarb Państwa.